

Laidiens: 28.08.2009., Nr. 137

Ministru kabineta noteikumi Nr.953

Rīgā 2009.gada 25.augustā (prot. Nr.54 3.§)

Sašķidrinātās naftas gāzes balonu uzpildes staciju tehniskās uzraudzības kārtība

Izdoti saskaņā ar likuma “Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību” 3.panta otro daļu

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka prasības, kas jāievēro, uzturot un lietojot sašķidrinātās naftas gāzes balonu uzpildes stacijas (turpmāk – stacija), kurās tiek uzpildīti sašķidrinātās naftas gāzes baloni (turpmāk – baloni), lai neradītu draudus cilvēku dzīvībai, veselībai, īpašumam un videi, kā arī nosaka šo iekārtu tehniskās uzraudzības kārtību.

2. Stacija ir iekārtu komplekss, kas sastāv no tehnoloģiskām iekārtām, kuras nodrošina:

2.1. uzpildāmās sašķidrinātās naftas gāzes glabāšanu atbilstoši normatīvajiem aktiem spiedieniekārtu tehniskās uzraudzības jomā pirms tās uzpildes balonos;

2.2. balonu apskati, pārbaudi un šķirošanu;

2.3. balonu marķēšanu un uzpildi;

2.4. balonu pārvietošanu un uzglabāšanu.

3. Staciju tehniskās pārbaudes ir tiesīga veikt akreditēta institūcija, par kuru Ekonomikas ministrija ir publicējusi paziņojumu laikrakstā “Latvijas Vēstnesis” (turpmāk – inspicēšanas institūcija), ja tā:

3.1. ir akreditēta sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs” Latvijas Nacionālajā akreditācijas birojā vai citā Eiropas Savienības dalībvalsts akreditācijas institūcijā atbilstoši standartā LVS EN ISO/IEC 17020:2005 “Galvenie kritēriji dažādu veidu institūcijām, kas veic inspicēšanu” noteiktajiem kritērijiem un šiem noteikumiem;

3.2. ir apdrošinājusi savu civiltiesisko atbildību tādā apjomā, lai segtu iespējama kļūdaina vai nepatiesa atzinuma dēļ radušos zaudējumus, kas sadarbībā ar inspicēšanas institūcijas izvēlēto apdrošinātāju aprēķināti, novērtējot inspicēšanas institūcijas darbības jomas riskus.

4. Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs” Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs novērtē un regulāri pārbauda inspicēšanas institūcijas atbilstību šo noteikumu 3.punktā minētajām prasībām.

5. Ekonomikas ministrija sadarbībā ar attiecīgo standartu tehnisko komiteju iesaka sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs” saistībā ar šiem noteikumiem adaptējamo un piemērojamo standartu sarakstu.

2. Staciju uzturēšana

6. Stacijas izvietojumu, atbilstošu un drošu lietošanu, apkalpošanu un tehnisko uzraudzību saskaņā ar šajā nodaļā noteikto lietošanas instrukciju, piemērojamajiem standartiem un šajos noteikumos noteiktajām prasībām nodrošina stacijas valdītājs (turpmāk – valdītājs).

7. Valdītājs nodrošina, lai katrā stacijā būtu šāda dokumentācija valsts valodā:

7.1. stacijas tehniskā pase (1.pielikums), ko izsniedz inspicēšanas institūcija, reģistrējot vai pārreģistrējot staciju bīstamo iekārtu reģistrā saskaņā ar normatīvajiem aktiem par bīstamo iekārtu reģistrāciju;

7.2. stacijas lietošanas instrukcija, kurā norādīta vismaz šāda informācija:

7.2.1. stacijas tehnoloģisko iekārtu lietošanas kārtība paredzētajos lietošanas apstākļos un ārkārtas situācijās;

7.2.2. stacijas tehnoloģiskajām iekārtām nepieciešamās tehniskās apkopes un tehniskās uzraudzības kārtība, kā arī pārbaudes, ko veic lietotājs;

7.2.3. stacijas tehnoloģisko iekārtu shēmas, kurās norādīts gāzes tvertņu, cauruļvadu, balonu uzpildes iekārtu un slēgarmatūras izvietojums;

7.2.4. stacijā ievesto balonu aprites tehnoloģiskā procesa shēma un apraksts, kurā norādītas darbības ar baloniem, sākot no to pieņemšanas stacijā līdz izvešanai no stacijas (2.pielikums);

7.2.5. elektriskās shēmas, kurās norādīti elektroenerģijas patērētāji un elektrolīnijas izvietojums;

7.3. stacijā uzpildāmo balonu elektroniskā uzskaites sistēma vai žurnāls (turpmāk – uzskaites žurnāls), kurā norāda konkrētā uzpildāmā balona uzpildes datumu, balona identifikācijas numuru un tilpumu, uzpildāmās gāzes daudzumu (kg/balonā) un marķējumu saskaņā ar normatīvajiem aktiem par ķīmisko vielu un ķīmisko produktu klasificēšanas, marķēšanas un iepakojšanas kārtību, kā arī datus par šo noteikumu 37.punktā veiktajām darbībām;

7.4. stacijas tehnoloģisko iekārtu apkalpošanas žurnāli, kuros saskaņā ar šo noteikumu prasībām norāda datus par tehnoloģisko iekārtu darbību.

8. Valdītājs nodrošina, lai apkalpojošam personālam būtu pieejama stacijas lietošanas instrukcija, uzskaites žurnāls un iekārtu apkalpošanas žurnāli.

9. Valdītājam aizliegts izmantot staciju, ja:

9.1. stacijā nav šo noteikumu 7.punktā minēto dokumentu vai tie netiek uzturēti saskaņā ar šo noteikumu prasībām;

9.2. stacijā nav veiktas tehniskās pārbaudes šajos noteikumos noteiktajos termiņos un kārtībā;

9.3. stacijā nav atbilstošas kvalifikācijas speciālista, kas ir atbildīgs par stacijas tehnisko stāvokli, tās pareizu lietošanu un tehnisko apkopi (turpmāk – atbildīgais speciālists), kā arī apmācīta personāla;

9.4. stacijas tehnoloģisko iekārtu bojājumu dēļ ir apdraudēta cilvēku dzīvība, veselība, īpašums vai vide.

10. Valdītājs uztur staciju lietošanas kārtībā un:

10.1. nodrošina stacijas apkalpošanai pietiekamu skaitu personāla, kas ir apmācīts un instruēts saskaņā ar normatīvajiem aktiem par darba aizsardzību, lietojot darba aprīkojumu, kā arī par balonu apskati, novērtēšanu, uzpildi un citām darbībām saskaņā ar piemērojamo standartu prasībām, ņemot vērā balonu konstrukciju un paredzētos lietošanas apstākļus;

10.2. izstrādā stacijas tehnoloģisko iekārtu tehniskās apkopes un darbu izpildes instrukciju, izsniedz to apkalpojošajam personālam, kā arī izstrādā, apstiprina un aktualizē apkalpojošā personāla darba instrukciju;

10.3. rakstiski norīko atbildīgo speciālistu;

10.4. uzrāda šo noteikumu 7.punktā minētos dokumentus Patērētāju tiesību aizsardzības centra amatpersonām un inspicēšanas institūciju pārstāvjiem;

10.5. noformē norīkojumu (atļauju) paaugstinātas bīstamības darbiem;

10.6. nodrošina savlaicīgu stacijas tehnisko pārbaucēju veikšanu saskaņā ar šo noteikumu 5.nodaļu;

10.7. ziņo Patērētāju tiesību aizsardzības centram par avārijām vai nelaimes gadījumiem, kas notikuši, lietojot staciju.

11. Valdītājs nodrošina, lai baloni, kurus iegādājas no personas, kas nav valdītāja apmācīts darbinieks, vai no balonu transportēšanas un nomaiņas apakšuzņēmuma, būtu apgādāti ar piegādes, nomaiņas un lietošanas instrukciju. Instrukcijā norāda vismaz šādu informāciju:

11.1. balonu transportēšanas prasības;

11.2. prasības telpām, kurās uzstāda balonu;

11.3. prasības iekārtām, pie kurām tiek pievienots balons;

11.4. balona pievienošanas un atvienošanas prasības;

11.5. balona lietošanas prasības, īpaši norādot aizliegtās darbības un rīcību ārkārtas gadījumā, ja tiek konstatēta gāzes noplūde.

12. Valdītājs nodrošina, ka šo noteikumu 11.punktā minētā instrukcija ietver visus brīdinājumus par draudiem, ko var radīt neapmācīta persona, transportējot, pievienojot un lietojot balonu, kā arī par rīcību attiecīgo draudu novēršanai.

13. Valdītājs nodrošina atbildīgo speciālistu ar stacijas tehnisko pasi, stacijas lietošanas instrukciju, stacijas tehnoloģisko iekārtu apkalpošanas žurnāliem, apkalpojošā personāla darba drošības instrukcijām un uzskaites žurnālu.

14. Atbildīgajam speciālistam ir šādi pienākumi:

14.1. uzturēt stacijas tehnoloģiskās iekārtas un ventilācijas sistēmas atbilstošā tehniskā stāvoklī;

14.2. nodrošināt šo noteikumu 13.punktā minētās dokumentācijas atbilstošu uzturēšanu un aktualizēšanu;

14.3. uzraudzīt, lai apkalpojošā personāla kvalifikācija atbilstu šo noteikumu 11.1.apakšpunktā noteiktajām prasībām;

14.4. sagatavot staciju šajos noteikumos noteiktajām tehniskajām pārbaudēm un būt klāt minētajās pārbaudēs;

14.5. ja, lietojot stacijas tehnoloģiskās iekārtas, konstatēti nepieļaujami defekti vai iekārtu neatbilstība šo noteikumu 7.2.apakšpunktā noteiktajai stacijas lietošanas instrukcijai, apturēt attiecīgo iekārtu darbību un novērst neatbilstību;

14.6. instruēt apkalpojošo personālu darba vietā un organizēt atkārtotas un ārpuskārtas zināšanu pārbaudes;

14.7. norādīt stacijas tehnoloģisko iekārtu un ventilācijas sistēmas tehnoloģiskajā shēmā jebkuras izmaiņas tvertņū, cauruļvadu, armatūras un aprīkojuma izvietojumā.

15. Stacijas apkalpojošajam personālam ir šādi pienākumi:

15.1. saskaņā ar darba instrukcijām un atbildīgā speciālista rīkojumiem un norādījumiem ievērot visas darba drošības, ugunsdrošības un vides aizsardzības prasības stacijas lietošanas laikā;

15.2. uzskaites žurnālā norādīt datus par balonu uzpildi saskaņā ar šo noteikumu 7.3.apakšpunktu;

15.3. iekārtu apkalpošanas žurnālos norādīt datus par šo iekārtu darbību;

15.4. pārtraukt stacijas darbību un noteiktajā kārtībā ziņot atbildīgajam speciālistam vai valdītājam, ja turpmākā stacijas lietošana apdraud cilvēku dzīvību, veselību, īpašumu vai vidi, kā arī šādos gadījumos:

15.4.1. ir notikusi avārija vai nelaimes gadījums;

15.4.2. ir izcēlies ugunsgrēks vai kāda cita ārkārtas situācija, kas apdraud stacijas lietošanu;

15.4.3. citos gadījumos, kas paredzēti apkalpojošā personāla darba instrukcijās.

3. Būtiskās drošības prasības

3.1. Prasības stacijai

16. Stacija un tās atsevišķās tehnoloģiskās iekārtas visā lietošanas laikā atbilst normatīvo aktu prasībām vides aizsardzības, darba aizsardzības, civilās aizsardzības, ugunsdrošības un bīstamo iekārtu tehniskās uzraudzības jomā.

17. Stacijā pie ieejas ir izvietotas šo noteikumu 7.2.3.apakšpunktā minētās iekārtu tehnoloģiskās shēmas.

18. Iekārtu slēgarmatūra, ventiļi un aprīkojums atrodas viegli pieejamās vietās, un tie ir identificēti saskaņā ar šo noteikumu 7.2.3.apakšpunktā minētajām iekārtu tehnoloģiskajām shēmām.

19. Katra stacija ir apgādāta ar gāzes koncentrācijas signalizatoriem un gāzes padeves automātiskās atvienošanas ierīcēm, kas ļauj identificēt gāzes noplūdes vietas, kur var rasties vides piesārņojuma, sprādzienbīstamības vai personu saindēšanās draudi ar balonu uzpildi saistītajās darbībās.

20. Katrai stacijas telpai vai iekārtai ārpus telpas tiek noteikta sprādzienbīstamības un ugunsbīstamības kategorija un klase atkarībā no tehnoloģisko procesu rakstura un īpatnībām atbilstoši normatīvo aktu prasībām par darba aizsardzību sprādzienbīstamā vidē, par ugunsdrošību, kā arī elektroietaišu uzbūves noteikumu prasībām.

21. Balonu uzpilde slēgtā telpā pieļaujama tikai tad, ja telpa ir aprīkota ar atbilstošu pieplūdes un noplūdes ventilāciju un avārijas ventilāciju.

22. Stacijas slēgto telpu ventilācijas sistēmai noformē pasi. Pasē attēlo sistēmas shēmu un norāda ventilatora vai ventilācijas ierīču ražību, elektrodzinēja jaudu, tipu un citus datus.

23. Sprādzienbīstamās un ugunsnedrošās telpās vispārējā ventilācijas sistēma tiek iedarbināta 15 minūtes pirms tehnoloģiskās iekārtas iedarbināšanas.

24. Ja balonu uzpilde notiek slēgtā telpā, tajā uzstāda iekārtu, kura nepārtraukti kontrolē gāzes izplūdi gaisā. Ja gāzes koncentrācija gaisā ir 1/5 no apakšējā gāzes uzliesmošanas līmeņa, tiek atslēgta gāzes padeve un automātiski ieslēdzas avārijas ventilācija.

25. Stacijas telpas un iekārtas aprīko ar informācijas un brīdinājuma zīmēm atbilstoši normatīvo aktu prasībām darba aizsardzības jomā.

26. Ja stacijas sūkņu un kompresoru darbība nav automatizēta, nodrošina to darbības pastāvīgu uzraudzību.

27. Datus par stacijas sūkņu un kompresoru darbības režīmiem, nostrādāto stundu skaitu, pamanītajiem bojājumiem un kļūmēm apkalpojošā persona norāda šo iekārtu apkopes žurnālā.

28. Elektroiekārtu un elektroinstalācijas izpildījums, izvietojums un tehniskais stāvoklis atbilst normatīvajiem aktiem par iekārtu elektrodrošību un sprādzienbīstamā vidē lietojamām iekārtām un aizsargsistēmām. Uz spēka un apgaismes kabeļu slēdžiem norāda aprīkojumu vai iekārtu, kuru attiecīgais slēdzis iedarbina vai atslēdz. Stacijas elektroapgādes sistēma nerada draudus balonu uzpildes procedūrām.

29. Stacijas tehnoloģiskās iekārtas aprīko ar iezemēšanas kontūru elektroiekārtām, lai aizsargātu no statiskās elektrības, kā arī no tiešas un sekundāras zibens iedarbības. Visi iezemētāju savienojumi, kas nav brīvi pieejami, ir metināti. Kontūru pretestība strāvas noplūdei nedrīkst pārsniegt šādas vērtības: elektroiekārtām – 4 omi,